

ایده‌های فرهنگی ویژه ماه محرم برای نوجوان

فیلم اول: روزه فانگی

مدرسه امام حسین علیه السلام

خیمه اول: روضه خانگی

نویسنده: جمعی از نویسندگان

طرح جلد: حسین رحیمی

صفحه آرایی: جواد زهادت

ناشر: آینده سازان

شابک: ۳۷-۷۵۸۹۴۹-۷۸۹-۷۸۴۴۸۵۷

نوبت انتشار: اول تابستان ۱۴۰۳

مرکز پخش: مرکز فرهنگی تبلیغی آینده سازان

afaagh.com

تمام حقوق محفوظ است.

— فهرست —

- ۷..... فاصله ما تا آلفا قنطورس ■
- ۱۰..... قدم اول: با من بیا ■
- ۱۱..... قدم دوم: قانون مند باش ■
- ۱۲..... قدم سوم: مسئولیت پذیر باش ■
- ۱۵..... قدم چهارم: خوشه چین باش ■
- ۱۷..... قدم پنجم: خلاق باش ■

دریچه

روزهای با حسین (علیه السلام) بودن چقدر لذت دارد. همین که عطر تربت کربلا به جانمان می‌وزد، دور هم جمع می‌شویم تا خیمه عزای سید الشهداء (علیه السلام) را برپا کنیم.

امروز جلسه داریم تا برنامه‌ریزی کنیم برای مراسم هیئت محله مان. یکی مسئول تدارکات می‌شود، دیگری مسئولیت جفت کردن کفش‌ها را می‌پذیرد، یکی بلندگو را تنظیم می‌کند و... همه کمک می‌کنند تا مسجد و محله سیاه‌پوش شود. راستی مواسات هم در کنار کارهای هیئت آمده است تا اهالی محل کمک کنند به فقرای محله.

کتابچه ایده‌های فرهنگی ویژه ماه محرم، شامل چند ایده نو برای رونق دادن به هیئت ما است؛ اینکه چطور هیئت خانگی بزنیم؟ چگونه کمک مؤمنانه انجام دهیم؟ چگونه رادیو و تلویزیون هیئت را راه‌اندازی کنیم؟ و... این ویژه‌نامه حاصل تلاش جمعی از ایده‌پردازان و نویسندگان خانه ایده مرکز فرهنگی-تبلیغی آینده‌سازان است که با همکاری جمعی از فعالان فرهنگی و مبلغان دانش‌آموزی تهیه شده است.

بفرمایید روضه خانگی ...

فاصله ما تا آلفا قنطورس

آن شب آسمان پر از ستاره بود؛ ستاره‌هایی که هر کدامشان مثل مروارید می‌درخشیدند؛ بعضی‌ها بیشتر و بعضی‌ها کمتر. معلم علوم می‌گفت: نزدیک‌ترین ستاره به زمین بعد از خورشید، پروکسیما قنطورس در منظومه آلفا قنطورس است. این ستاره ۴/۲۶ سال نوری یا ۴۰ میلیون میلیون کیلومتر از زمین فاصله دارد. آدم تعجب می‌کند با این فاصله زیاد نورش به راحتی به زمین می‌رسد، در همین فکرها بودم که مادر بزرگ قرآن را بوسید تا بگذارد بالای سرش، به او گفتم: یعنی می‌شود ما زمینی‌ها هم برای ستاره‌ها و سیاره‌های دیگه پدرخسیم؟! مادر بزرگ لبخندی زد و جواب داد: بله نوه عزیزم! دست خودمان است. با تعجب گفتم: دست خودمان است؟ یعنی چی؟ مادر بزرگ که حالا با خواندن قرآن قیافه‌ای آرام‌تر از قبل پیدا کرده بود، جواب داد: پیامبر (ص) فرمود: «خانه‌هایتان را با نماز و تلاوت قرآن، روشن گردانید. خانه‌ای که در آن قرآن خوانده شود، برای آسمانیان، همچنان دیده می‌شود که ستارگان برای زمینیان».

مادر بزرگ به لباس مشکی‌اش که آماده و عطرزده روی چوب لباسی آویزان بود، نگاهی انداخت و همان‌طور که اشک از گوشه چشمش روی صورتش می‌غلطید، ادامه داد: روضه، روضه ارباب! هر جا روضه ارباب خوانده شود، آنجا نورانی می‌شود. ملانکه نورش را می‌بینند و می‌آیند روی زمین تا خودشان را به مجلس حسین (علیه السلام) برسانند. مادر بزرگ دیگر توی حال خودش بود و ... موبایلم را برداشتم و این عبارت را جستجو کردم: «ویژگی‌های مجلس امام حسین (علیه السلام)».

www.hawzahnews.com · news · وی...

ویژگی های مجلس سوگواری امام حسین (ع) از نگاه شیخ جعفر شوشتری - خبرگزاری حوزه

Mehr 21 ... حوزه / مجلس سوگواری امام حسین علیه السلام همه ویژگی های مشاهد شریفه و بارگاه های پاک و بنا بر روایات

tribnews.ir · news · ...10

10 ویژگی مجلس عزای امام حسین (ع) | خبرگزاری صدا و سیما

Mordad 25, 1399 AP — عزاداری های محرم اصل بر زنده نگه داشتن ... در سالار شهیدان اباعبدالله الحسین(ع) و باران باوفای ایشان است که این مهم با توجه به زمان و مکان ...

hamidestan.blogfa.com · post

ویژگی های مجلس عزای امام حسین (ع) - یادداشت‌های

مطالب زیادی آمد که یکی‌شان این بود: هر جا مجلس امام حسین (علیه السلام) برپا شود، ملائکه در آن مجلس حاضر می‌شوند. روایت داریم امام صادق (علیه السلام)، جعفرین عغان را کنار خود نشانند و فرمود: ای جعفر شنیده‌ام که در مرثیه حسین شعر می‌گویی و خوب می‌گویی. عرض کرد: بلی فدایت شوم. فرمود: بخوان! پس خواند و آن حضرت با اصحاب گریستند تا اینکه اشک بر صورت و محاسن شریفش جاری گردید. پس فرمود: ای جعفر واللّٰه ملائکه مقربین در اینجا حاضرند و شنیدند اشعار تو را، و همان‌طور که ما گریستیم، گریه کردند، بلکه بیشتر از ما. ای جعفر، خداوند برای تو بهشت را واجب نمود و گناهان تو را بخشید. آیا بیشتر بگویم؟ عرض کرد: بلی ای سید من. فرمود: هیچ‌کس نیست که ذکر حسین را بگوید و به سبب آن بگرید یا بگریاند، مگر اینکه بهشت برایش واجب گردد و گناهانش آمرزیده شود....

چشمانم خیس شد. با خودم گفتم فردا روز اول محرم است. باید کاری کنم تا خانه ماهم مثل ستاره برای آسمانیان بدرخشد. اگر نمی‌توانم بگیریم یا بگریانم، می‌توانم کمک کنم تا بساط روضه امام حسین (علیه السلام) برپا شود.

این حسین کیست که عالم همه دیوانه اوست ...

روضه خانگی

قدم اول: با من بیا

شاید برپایی روضه خانگی برای بعضی از خانواده‌ها نامأنوس باشد. در قدم اول بهتر است اعضای خانواده را نسبت به اهمیت برپایی روضه خانگی توجیه کنیم. این کار را با کمال احترام با بزرگ‌تر خانواده در میان بگذاریم و از برکات روضه خانگی بگوییم. برای آنها توضیح دهیم که:

- روضه خانگی موجب نزدیکی اعضای خانواده و حتی فامیل به یکدیگر می‌شود. زمان برگزاری روضه خانگی کوتاه است و می‌توانیم شبی نیم‌ساعت را به این امر اختصاص دهیم، نه بیشتر.
- روضه خانگی هزینه بردوش خانواده نمی‌گذارد و با چند استکان چای قند پهلوی می‌توان آن را برگزار کرد.

- همه اعضای خانواده از برکت روضه خانگی بهره‌مند خواهند شد.
- بزرگ خانواده به عنوان برگزارکننده، نقشی تعیین‌کننده در برنامه‌ریزی مراسم دارد.

قدم دوم: قانون‌مند باشی

از همان ابتدا با کمک اعضای خانواده، قوانین و مقرراتی را مشخص کرده تا با پایبندی به آن، روضه خانگی را بهتر و باصفا تر برگزار کنیم؛ قوانینی مانند:

- اگر هنگام برگزاری مراسم مشکلی پیش آمد، برای جلوگیری از اختلاف نظر تصمیم‌گیری نهایی را برعهده پدر یا مادریا بزرگ‌تر خانواده بگذاریم.
- وظایف هر یک از اعضای خانواده را در برپایی مراسم روضه به صورت شفاف مشخص کنیم.
- ساعت شروع و پایان مجلس مشخص باشد و به آن پایبند باشیم.
- پذیرایی را ساده و به دور از تجمل در نظر بگیریم.
- همه خانواده در برگزاری مراسم امام حسین (علیه السلام) دلسوز و دغدغه‌مند باشیم.
- در ارائه محتوای مجلس روضه نیاز اعضای خانواده را در نظر بگیریم.
- از همین الآن فکر کنیم چه چیزهایی نظم جلسه را به هم می‌زند. مثلاً به بزرگ‌ترها بگوییم هنگام شروع مراسم موبایلشان را کنار بگذارند. یا اینکه آب و نوشیدنی و چای را اول به کوچک‌ترها تعارف کنیم تا نظم مجلس حفظ شود یا ...

قدم سوم: مسئولیت پذیر باش

از ویژگی‌های روضه خانگی مشارکت همه اعضای خانواده در برگزاری مراسم است. می‌توانیم برای هر کدام از اعضای خانواده مسئولیتی تعریف کنیم:

وظایف پدر:

- نقش پدر بیشتر مدیریت کلان و تهیه اقلام مورد نیاز است؛ مانند:
- فراهم کردن سخت‌افزارها، مانند پذیرایی، باند و میکروفن، پرچم، سیاه‌پوش خوشامدگویی به عزاداران
- مشخص کردن تعداد مهمانان جهت مدیریت بهتر مراسم عزاداری
- دعوت از سخنران و مداح به وسیله خود یا یکی از جوانان هیئت
- و ...

وظایف مادر:

- مادر خانواده مدیر خانه است؛ پس نقش او را در سامان دادن به فضای خانه دست‌کم نگیریم. نقش‌های مادر در برگزاری روضه خانگی می‌تواند به صورت زیر باشد:
- آماده کردن پذیرایی درون مجلس و پذیرایی بیرون بر
- مدیریت نظافت محل برگزاری مراسم قبل و بعد از مراسم
- خوشامدگویی به بانوان
- تعیین وظایف فرزندان دختر و پسر
- ایجاد انگیزه در فرزندان و گره زدن فکر و نیت آنها با برکات روضه خانگی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

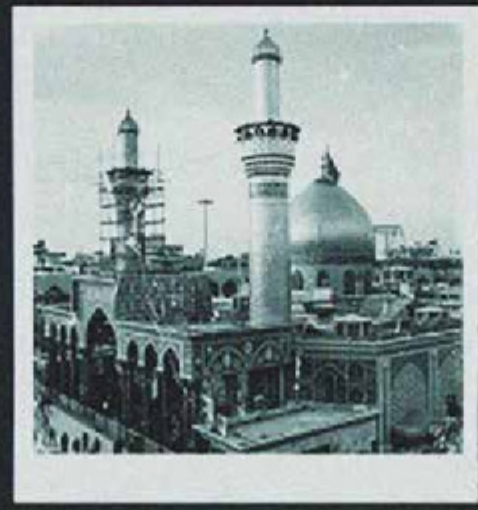
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وظایف فرزندان:

با مسئولیت دادن به کودکان به آنها لقب خادمی دهیم؛ به طوری که از خدمت در مجلس امام حسین (علیه السلام)، احساس لذت و افتخار کنند. می‌توانیم وظایف زیر را برای کودکان تعریف کنیم:

- جفت کردن کفش‌ها
- واکس زدن کفش‌ها
- گلاب پاشی دست عزاداران هنگام ورود به مجلس
- کمک به نظافت مجلس
- کمک به انجام پذیرایی (چای، قند، آب، دستمال کاغذی، مهر و ...)
- مشارکت فرزندان دختر در طبخ غذا، دم کردن چای و ... و مشارکت فرزندان پسر در نصب پرچم، نصب سیاه‌پوش، نصب نقاشی محرم و ...

وظیفه من:

می‌توانیم به عنوان یک جوان فعال نقش یک نیروی جهادی و پشتیبان را ایفا کنیم. غیر از وظایفی که احتمالاً بزرگ خانواده برعهده ما می‌گذارد، می‌توانیم به عنوان نیروی کمکی به بخش‌های دیگر نیز خدمت‌رسانی کنیم. به عنوان مثال:

- انگیزه کودکان را در انجام کارهایشان تقویت کنیم. برایشان از ارزش کارشان بگوییم و اینکه می‌توانند با نصب پرچم، نقاشی‌های زیبا از کربلا، آب دادن به عزاداران در مجلس و ... در غم کودکان امام حسین (علیه السلام) شریک شوند و مورد لطف آن امام قرار گیرند.
- مراسم روضه کلاس آدم‌سازی است. در برپایی و اجرای این مراسم امکان دارد به خاطر یک اختلاف سلیقه عصبانی شویم. یادمان باشد مجلس روضه، حرمت،

و مادر و پدر به گردنمان حق دارند. پس احترام آنها را پاس بداریم. شایسته است هر شب و پس از اتمام هر مراسم، از والدین به خاطر حمایت از ما در برپایی روضه، قدردانی کنیم و بهتر آنکه به دستانشان بوسه‌ای بنشانیم.

■ با دوستانمان بنشینیم و برای فرهنگ‌سازی روضه‌خانگی در محله یا مجتمع آپارتمانی گفتگو کنیم.

■ هر شب پس از اتمام مراسم، جهت بهتر برگزار شدن، جلسه‌ی ارزیابی گذاشته و سعی کنیم برای برطرف شدن نواقص، پیشنهادهای کاربردی و اجرایی ارائه دهیم.

قدم چهارم: خوشه‌چین باش

در روضه‌خانگی انتخاب محتوای مراسم بسیار اهمیت دارد. برای آنکه همه بتوانند از مطالب ارائه‌شده استفاده کنند، توجه به برخی نکات مهم است:

■ به بزرگ‌تر خانواده پیشنهاد دهیم با مشورت دیگر اعضا، موضوعات مورد نیاز مخاطبین بررسی شود و با سخنران هماهنگ کرده تا هر شب به یکی از آن موضوعات بپردازد. سخنران می‌تواند بزرگ خانواده، روحانی خوش‌ذوق، معلم اهل مطالعه و ... باشد. بهتر است بعضی از شب‌ها از یک روحانی خوش‌ذوق و خوش‌سخن استفاده شود تا کودکان و برخی از اعضای خانواده بیشتر با روحانیت دوست شوند.

■ روضه را می‌توانیم از روی کتاب «لهوف» اثر مرحوم سیدبن طاووس بخوانیم. پی‌دی‌اف این کتاب به همراه ترجمه آن در اینترنت موجود است. معمولاً بزرگ‌ترها روضه‌های این کتاب را برای خانواده و فامیل می‌خوانند. اگر قصد خواندن آن را داریم، باید قدری تمرین کنیم و روضه‌هایش را با توجه قلبی بخوانیم.

■ بهترین در کنار بزرگ‌ترها، کودکان و نوجوانان خانواده و فامیل را در خواندن مداحی و سینه‌زنی تشویق نماییم. بهتر است بیشتر متن شعر و سبک مرثیه‌خوانی در، قبل از خواندن بررسی شود تا در صورت نیاز اصلاح محتوایی و سبکی صورت گیرد.

■ می‌توان قبل یا پس از مراسم با دعوت از یک معلم خوش‌فکر و پرمطالعه یا روحانی موفق، جلسه پرسش و پاسخ مباحث عاشورایی به راه‌اندخت تا اعضای خانواده و فامیل، سؤالات خود را بپرسند. گاهی اگر این جلسه طول کشید، می‌توان آن را جایگزین سخنرانی کرد و پس از آن مرثیه‌خوانی کنیم.

■ می‌توانیم از سایت‌های اسلام کوئیس و مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی نیز برای پاسخگویی به سؤالاتمان کمک بگیریم.

■ جلسه احکام دختران را فراموش نکنیم. این جلسه می‌تواند کوتاه، اما کاربردی و در فضایی مجزا قبل یا بعد از مراسم روضه برگزار شود.

■ از منبری بخواهیم که از شب قبل یا چند ساعت قبل از مراسم، به وسیله پیامک یک سؤال مطرح نماید که جوابش در محتوای سخنرانی آن شب است. می‌تواند سه سؤال برای سه دسته سنی کودک، جوان و بزرگسال مطرح کند و به کودکان وعده جایزه دهد. این کار توجه مستمعین به سخنرانی را بیشتر می‌کند.

■ می‌توانیم مسابقه کتابخوانی راه بیندازیم. در ابتدای محرم با معرفی یک کتاب کودکانه و یک کتاب جوانانه، در روز و ساعت مشخصی، مسابقه کتابخوانی برگزار کنیم و گزارش آن را در گروه اجتماعی فامیل بفرستیم. اگر شد، جایزه‌ای هم در نظر بگیریم.

■ می‌توانیم هر شب خودمان یا یکی از اعضای جلسه یا منبری، یک کتاب مفید برای مستمعین معرفی کنیم. موضوع این کتاب لازم نیست حتماً درباره محرم باشد، بلکه مهم این است که مورد نیاز مخاطب باشد.

■ و ...

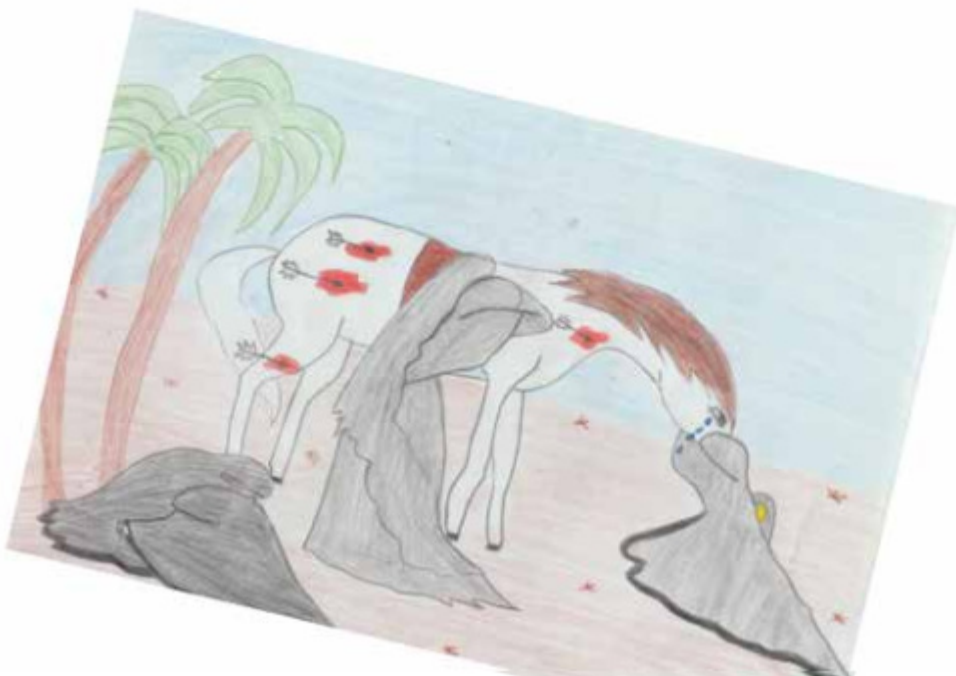
قدم پنجم: خلاق باش

■ به کمک اعضای مراسم، یک روزنامه دیواری خانگی با یک نام زیبا درست کنیم. محتوای این روزنامه دیواری می‌تواند شامل گزارش مراسم هرشب، نقاشی بچه‌ها درباره عاشورا، سؤال هرشب منبری، هرشب درباره یک الگوی عاشورایی، احکام محرم، هرشب یک مصاحبه کوتاه از مادری یا پدری یا مادر بزرگ و پدر بزرگ یا بچه‌های خردسال یا... باشد.

■ هرشب با بچه‌ها، تجربه روضه خانگی را به اشتراک بگذاریم و از ایده‌های همدیگر استفاده کنیم.

■ با ایجاد محیطی شاد، اما معنوی، لحظات شیرینی برای کودکان فراهم آوریم. این لحظات شیرین با ایجاد کارگاه نقاشی، شعرخوانی، تهیه خوراکی‌های سالم و ساده و... می‌تواند ایجاد شود.

■ فضاسازی را دست‌کم نگیریم. این کار را با انرژی و انگیزه و مشارکت اعضای خانواده انجام دهیم. سیاه‌پوش کردن اتاق روضه، حتی با امکانات کم نیز

امکان پذیر است. به عنوان مثال چادر مشکی مادر خانه می‌تواند صندلی منبری را مشکی پوش کند. از کودکان بخواهیم در رابطه با موضوعات عاشورا، مانند شهادت حضرت علی اصغر و شهادت حضرت رقیه نقاشی بکشند و آن را روی دیوار اتاق روضه نصب کنیم.

■ اگر قرار شد غذایی طبخ شود، با مشورت بزرگ‌ترها نذر کنیم. به اندازه دو بشقاب بیشتر ریخته شود تا نیازمندی را که می‌شناسیم، اطعام کنیم. چه بهتر تا کودکان هم از این کار مطلع شوند.

■ کودکان را تشویق کنیم تا برای روضه امام حسین (علیه السلام) از پول خودشان خرج کنند. به آنها یاد بدهیم قسمتی از پول خرد داخل قلکشان را در این راه هزینه کنند. این درخواست را باید با سیاست و کیاست انجام دهیم. مثلاً خودمان قبلش جلوی چشم فرزندان مقداری پول از جیب یا کیفمان در بیاوریم و بگوییم این پول را برای مجلس روضه امام حسین (علیه السلام) کنار می‌گذارم.

■ هر شب آخر مجلس یک عکس یادگاری با کودکان در حضور اعضای خانواده و منبری و مدعوین گرفته شود. این کار را در قسمت خواهران نیز می‌توان انجام داد. در صورت امکان، عکس یادگاری را در شبکه اجتماعی به اشتراک بگذارید.

■ نذری‌های کوچک فراموش نشود. به عنوان مثال می‌توان حتی یک قوری چای را نیز به نیت حضرت قاسم بن الحسن دم کرد و قبلش، این نیت را با کودکان و نوجوانان در میان گذاشت.

■ با خطی خوش بنویسیم: «با وضو وارد مجلس امام حسین (علیه السلام) شویم». خودمان در این کار پیش قدم شویم و کودکان را نیز به آن ترغیب کنیم.

■ در ایام محرم خواندن زیارت عاشورا صفایی دارد. مجلس را با زیارت عاشورا شروع کنیم.

پرتال آفاق

درگاه برای ارائه خدمات و محتواهای ترویجی، تبلیغی و تربیتی در عرصه نوجوان

مخاطب:

مبلغان، مریبان، فعالان فرهنگ تربیتی عرصه نوجوان

خدمات:

پرتال تخصصی پرسمان نوجوان

پرتال تخصصی تربیت دخترانه

پرتال تخصصی تجربیات تبلیغی

پرتال منظومه فکری تربیتی نوجوان و جوان

پرتال تخصصی آیات تربیتی

